

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın Anayasa'nın 98, TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay tarafından yanıtlanmasını arz ederim. 28.09.2018

İlhami Özcan AYGUN
CHP Tekirdağ Milletvekili

Türkiye; ülkenin tek ve ilk kâğıt işletmesi SEKA işletmelerinin 2003-2005 yıllarında yanlış kararlarla özelleştirilmesi ve kâğıt üretimine son verilmesinin ardından, kâğıt ve kâğıt ürünlerinde yurtdışına bağımlı hale gelmiştir. Ülkemizin en çok ithalat yaptığı 20 fasıl arasında kâğıt, karton ve kâğıt hamuru gelmektedir.

Türkiye'nin özellikle kâğıdın ana hammaddesi olan selülozu üretemez hale gelmesi nedeniyle kâğıtta yurtdışına bağımlı olması ve endüstriyel ormancılığın geliştirilmemesi, pek çok sektörde girdi maliyetlerini arttırmıştır.

Kâğıt tüketimi artarken, dövizle kâğıt alımı yapılması ülke ekonomisi, yayıncılık sektörü ve entelektüel gelişim açısından büyük riskler taşımaktadır. Kâğıda bağlı olarak yayıncılık sektöründeki daralma, entelektüel yoksullaşmayı arttıracaktır.

Dövizde yaşanan büyük dalgalanma, ithalatla kâğıt almak zorunda olan gazete sahibi, matbaa ve yayınevlerini büyük mali sıkıntılara sokmuştur. 300'e yakın matbaa ve yerel gazetenin yanı sıra ve pek çok yayınevi de kapanmak zorunda kalmıştır. Büyük tirajlara sahip ulusal gazeteler sayfa sayısını azaltarak ya da hafta sonu eklerini kaldırarak çözüm aramıştır.

Bu bağlamda;

- 1) Türkiye: 2015 yılında 2 milyar 683 milyon 943 bin dolar kâğıt, karton, kâğıttan eşya ve kâğıt hamuru ithalatı yapmıştır. Bu oran, 2016 yılında 2 milyar 684 milyon 713 bin dolara, 2017 yılında 2 milyar 811 milyon 917 bin dolara yükselmiştir. 2017 Ocak-Ağustos döneminde 1 milyar 790 milyon 405 bin dolar olan kâğıt ve kâğıt ürünleri ithalatı, 2018 Ocak-Ağustos döneminde yüzde 9.3 artarak 1 milyar 957 milyon 583 bin dolara fırlamıştır. Ağustos 2018 yılında dövizde yaşanan büyük dalgalanma, pek çok gazete ve derginin yayınına son vermek zorunda kalmasına yol açmıştır. Nitekim bu kriz ithalata da yansımıştır. Ağustos 2017 yılında 268 milyon 980 bin dolar olan kâğıt ithalatı 2018 Ağustos ayında 213 milyon 736 bin dolara gerilemiştir. Kâğıtta yaşanan bu krizi önlemek için ne gibi önlemler almayı düşünüyorsunuz?
- 2) 2003-2005 arası özelleştirilen SEKA Balıkesir, Kocaeli ve Giresun işletmelerindeki usulsüzlükleri araştırarak, sorumlular hakkında yasal inceleme başlatmayı düşünü müsünüz?
- 3) Gazete ve kitap kâğıdı üretmek için kurulan SEKA Balıkesir işletmesi, 2003 yılında değerinin çok altında bir rakam olan 1.1 milyon dolar fiyatla vadeli olarak Albayrak Turizm Seyahat İnşaat A.Ş.'ye satılmıştır. Bünyesinde 185 lojmanı bulunan, kuruluşunda 1 milyon 800 bin metrekare araziye sahip fabrikanın sadece yapılış maliyeti 198 milyon dolardır. Selüloz İş Sendikası, bu satış rakamının, SEKA Balıkesir'in lojman ve idari binalarının değerini bile karşılamadığını belirterek, özelleştirmenin iptali için dava açmıştır.

Mahkemelerin yürütmeyi durdurma ve Danıştay'ın kamu yararı ile özelleştirmenin amacına uygun olmadığı gerekçesiyle satışa ilişkin 5 iptal kararı maalesef AK Parti iktidarları tarafından uygulanmamıştır. AK Parti Hükümeti; yargı kararını aşmak üzere Albayrak Turizm Seyahat A.Ş. için özel Bakanlar Kurulu kararı çıkarmıştır. 12 Haziran 2012 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Bakanlar Kurulu kararı ile özelleştirmeye ilişkin mahkeme kararlarının uygulanmayacağı yönünde düzenleme yapılmıştır. Danıştay 13. Dairesi, Bakanlar Kurulu kararını kuvvetler ayrılığına aykırı bularak iptal etmiştir.

SEKA Balıkesir'i Albayraklarda bırakma konusunda kararlı olan Dönemin AKP Hükümeti; 2014'de yeni bir girişim daha yaparak, Torba Yasa'ya koyduğu bir hükümle, "özelleştirme ihalelerinde devir ve teslim işlemlerinin tamamlanmasının üzerinden beş yıl geçen satışlar hakkındaki yargı kararlarını yok sayan" bir düzenleme yapmıştır. Anayasa Mahkemesi, 2 Ekim 2014 tarihli Kararı ile bu hükmü de iptal etmiştir.

Özetle; AK Parti iktidarları, yerel mahkeme, Danıştay ve Anayasa Mahkemesi kararlarına uymayarak, Anayasa'ya aykırı şekilde SEKA Balıkesir'i Albayrak Turizm Seyahat A.Ş'ye vermiştir.

Albayraklar, 2003 yılında 220 bin dolar, 2004'te 240 bin dolar tutarındaki taksitlerini ödedikleri fabrikanın son taksitini de 2 Ağustos 2012 tarihinde gecikme faiziyle birlikte toplam 794 bin 318 doları ödeyerek fabrikayı devralmıştır.

Peki, Albayrak firması, 200 bin metrekaresel alanda üretim yapacaklarını belirtmelerine karşın, aradan geçen 6 yıl içinde neden kâğıt üretimine başlamamışlardır?

- 4) 2003 yılında Necmettin Erbakan'ın damadı Mehmet Altınöz'ün Yönetim Kurulu üyesi olduğu Milda Kâğıt Sanayi Tic. A.Ş'ye 3.5 milyon dolara (o günkü kurla 5 milyon lira) satılan SEKA Giresun İşletmesi de kâğıt üretimi dışında kalmıştır. Milda şirketi, 5 milyon liraya satın aldığı fabrikanın makinelerini 11 milyon liraya hurdacıya, işletmenin iki arazisini de 68 milyon liraya Giresun İl Özel İdaresi'ne satmış ve özetle 79 milyon lira kâr elde etmiştir. "Kâğıt fabrikasını en az 5 yıl boyunca işletme" hükmü yer alan ihale koşullarının çiğnenmesine neden göz yumulmuştur? Özelleştirme İdaresi, kanunlara aykırı olan bu gelişmeler karşısında neden hiçbir işlem yapmamıştır?

Giresun İl Özel İdaresi'nin Toplu Konut İdaresi Başkanlığı'na (TOKİ) devrettiği kâğıt fabrikasının arazisinde şimdi TOKİ'nin 2015 yılında yaptığı 1500 konut yükselmektedir. Ülkemizin yaşadığı kâğıt krizi çerçevesinde bu gelişmeyi kamu yararı ve milli çıkar ile bağdaştırıyor musunuz?

- 5) SEKA İzmit Fabrikası ise 2005 yılında kapatılmış, 500 dönümlük arazisi Kocaeli Büyükşehir Belediyesi'ne devredilmiştir. Yatırım yapmak ve teknolojisini yenilemek yerine fabrika neden kapatılmıştır? Fabrika arazisinin üzerinde Sekapark inşa edilmiş, fabrika binaları ise film platosu, bilim merkezi ve kâğıt müzesi olarak kullanılmaya başlanmıştır. Kâğıt üretilmeyen, dışardan ithalat yapan bir ülkede kâğıt müzesinin olmasını nasıl değerlendiriyorsunuz?
- 6) Türkiye'nin kâğıdın yanı sıra geri dönüşümlü kâğıdı dahi ithal etmesi, üzücü ve düşündürücüdür. Nitekim 2018 yılı tamamlanmadan odun veya diğer lifli selülozik maddelerin hamuru ve geri kazanılmış kâğıt veya kartonda 949 milyon 662 bin dolarlık ithalat yapılmıştır. Türkiye, kâğıdın sadece yüzde 35'ini geri dönüştürmektedir. Geri dönüşümlü kâğıt üretimi için önlemler alacak mısınız?
- 7) Türkiye kâğıtta dahi yabancıya mahkûm olmuştur. 2018 yılı Mayıs ayından itibaren doların yükselişi ile başlayan kriz sonucu: kitap kâğıdının tonu 2017'ye göre 750 Avro'dan 900 Avro'ya, gazete kâğıdının tonu 450 dolardan 800 dolara çıkmış ve kâğıt sektörüne bağlı piyasa alt üst olmuştur. Yerelde yayın yapan 300'e yakın gazete ve matbaa, kâğıdı karşılayacak bütçeye sahip olmadığı için kapanmak zorunda kalmıştır.

11'e yakın yayınevi faaliyetlerine son vermiştir. Ulusal gazeteler de sayfa sayısını azaltarak ya da hafta sonu eklerini kaldırarak krizden korunmaya çalışmaktadır.

Basın İlan Kurumu'nun kuruluş yasasının 4. maddesi işletilerek, basının ihtiyacını gidermek üzere ucuz kâğıt temin etmesi sağlanmalıdır. Basın İlan Kurumu'nun ucuz kâğıt tedariki için inisiyatif almasını sağlar mısınız?

- 8) Yeni kâğıt fabrikalarının kurulması amacıyla vergiden, elektrik, mürekkep, teçhizat ve araziye kadar geniş bir alanda yatırım teşvik düzenlemesi çıkarmayı düşünür müsünüz?
- 9) Endüstriyel ormancılığın kurulması ve işletilmesini sağlamak üzere Türkiye'nin yeniden kâğıdın hammaddesi olan selüloz üretimine geçmesi için önlem alacak mısınız?
- 10) Matbaa ve kâğıt işletmelerine indirimli elektrik tarifesini uygulamayı düşünür müsünüz?
- 11) Kâğıt hamuru ve selüloza Kredi Kaynak Destekleme Fonu (KKDF) muafiyeti getirir misiniz?
- 12) Değerli taşlara uyguladığınız KDV muafiyetini şu an yüzde 8 oranında KDV aldığınız gazete ve kitap kâğıdı ile okul defterine de getirir misiniz?
- 13) Gazetelerin reklâm gelirinden alınan yüzde 18 KDV oranını yüzde 8'e düşürür müsünüz?